

Total No. of Printed Pages—7

1 SEM FYUGP GECECO1

2025

(November)

ECONOMICS

(Generic Elective Course)

Paper : GECECO1

(**Economic History of India**)

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 6 = 6$

Choose the correct answer of the following :

(a) বিখ্যাত গ্ৰন্থ 'ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক ইতিহাস' ৰচনা কৰিছিল

The famous book, *Economic History of India* was written by

(i) ৰমেশ দত্ত

Romesh Dutt

(ii) দাদাভাই নাওৰোজী

Dadabhai Naoroji

(iii) গোপাল কৃষ্ণ গোখেল

Gopal Krishna Gokhale

(iv) ডব্লিউ . চি. বেনাৰ্জী

W. C. Banerjee

- (b) প্ৰাক-স্বাধীন ভাৰতত দাবিদ সীমাৰেখাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা প্ৰথম ব্যক্তি আছিল _____।

In pre-independence India, _____ was the first person to discuss the concept of poverty line.

- (i) ভি. কে. আৰ. ভি ৰাও

V. K. R. V Rao

- (ii) আৰ. চি. দেশাই

R. C. Desai

- (iii) দাদাভাই নাওৰোজী

Dadabhai Naoroji

- (iv) এফ. শিৰাছ

F. Shirras

- (c) কোন বছৰত ভাৰতৰ প্ৰথম যাত্ৰীবাহী ৰেল চলিছিল ?

In which year was the first passenger train ran in India?

- (i) ১৮৫০

1850

- (ii) ১৮৫৩

1853

- (iii) ১৮৫৬

1856

- (iv) ১৮৬০

1860

(d) ভাৰতত ইংৰাজৰ শাসনৰ সময়ত তলৰ কোনটো হাৰ বেছি আছিল ?

Which of the following rates was high during the British rule in India?

(i) সাক্ষৰতাৰ হাৰ

Literacy rate

(ii) মহিলা সাক্ষৰতাৰ হাৰ

Female literacy rate

(iii) শিশু মৃত্যুৰ হাৰ

Infant mortality rate

(iv) আয়ুসৰ হাৰ

Life expectancy rate

(e) ব্ৰিটিছৰ নীতিৰ ফলত ভূমি ৰাজহ আহৰণত গ্ৰাম্য অঞ্চলত কোনটো গোটৰ ব্যাপক স্থানচ্যুতি ঘটিছিল ?

The British policy of land revenue extraction led to the widespread displacement of which group in rural areas?

(i) মাটিৰ মালিকসকল

Landlords

(ii) জমিদাৰসকল

Zaminders

(iii) কৃষকসকল

Peasants

(iv) উদ্যোগিক শ্ৰমিকসকল

Industrial workers

- (f) শোষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা ব্ৰিটিছ অৰ্থনৈতিক নীতিৰ বাবে কোনটো খণ্ডই সীমিত উন্নয়নৰ সম্মুখীন হৈছিল ?

Which sector experienced limited development due to British economic policies focusing on exploitation?

(i) শিক্ষা

Education

(ii) স্বাস্থ্য

Health

(iii) আন্তঃগাঁথনি

Infrastructure

(iv) স্থানীয় উদ্যোগ

Local industries

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) : 4×3=12

Write short notes on (any three) :

(a) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক গাঁথনি

Economic structure of India in pre-independence era

(b) এম. কে. গান্ধীৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণা

Economic ideas of M. K. Gandhi

(c) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ পৰিবহন ব্যৱস্থা

Transport system during British rule

- (d) ঔপনিবেশিক ভাৰতৰ বৈদেশিক মূলধন
Foreign capital in colonial India
- (e) ঔপনিবেশিক যুগত বৈদেশিক বাণিজ্যৰ বিকাশ
Growth of foreign trade in colonial period

3. (a) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালত অৰ্থনৈতিক অনগ্ৰসৰতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। 11
Discuss the causes of economic backwardness in pre-independence India.

নাইবা / Or

- (b) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ ধাৰা আৰু গঠনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the trend and composition of national income in British period.

4. (a) ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ত ভাৰতত কৃষি বিপণনৰ সমস্যাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the problems of agricultural marketing in India during British rule.

নাইবা / Or

- (b) ভাৰতত কৃষি বাণিজ্যিকীকৰণৰ কাৰণ আৰু পৰিণামসমূহ আলোচনা কৰা।
Discuss the causes and consequences of commercialisation of agriculture in India.

(6)

5. (a) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালত ভাৰতৰ ৰাজহুৱা ঋণৰ প্ৰকৃতি আৰু সমস্যাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা। 10

Write a note on the nature and problems of public debt in India in pre-independence period.

নাইবা / Or

- (b) ঔপনিবেশিক শাসনকালত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ৰাজস্ব নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the Fiscal policy undertaken by the Government in colonial period.

6. (a) ভাৰতত ব্ৰিটিছ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা অৰ্থনৈতিক নীতিসমূহৰ কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল? এই নীতিসমূহৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

What was the focus of the economic policies pursued by the British Government in India? Explain the impacts of these policies.

নাইবা / Or

- (b) ঔপনিবেশিক শাসনৰ সময়ত ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ দিশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss about the direction of India's foreign trade during colonial period.

(7)

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

7. তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

Answer any two from the following questions :

(a) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ সমস্যাসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। 10

Analyse the problems of industrial development in British period.

(b) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ কৃষি ব্যৱস্থাৰ এক চমু বৰ্ণনা দিয়া। 10

Give a brief description of agriculture system during British rule.

(c) ঔপনিবেশিক শাসনৰ সময়ত পৰিবহন উন্নয়ন আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss the transportation development and its impact on Indian economy during colonial rule.
